

De medische vrijstelling

Eerder praatten wij u bij over de medische vrijstelling (Accountant Adviseur, nr. 4, 2008). Deze is per 1 januari 2008 aangepast, aangezien de bestaande vrijstelling niet helemaal aansloot bij de Europese regelgeving. Dit voorstel stuitte echter op veel weerstand en sindsdien hebben enkele ontwikkelingen plaatsgevonden. Per 1 juli 2010 is eindelijk de aangepaste vrijstelling ingegaan. Het wachten is nu op de daadwerkelijke regeling en uiteraard op goedkeuring door de Eerste en Tweede Kamer, maar het einde lijkt in zicht. Tijd voor een update.

CAROLA VAN VILSTEREN

HISTORIE

Belastingplan 2008

In het Belastingplan 2008 is voorgesteld om de reikwijdte van de medische vrijstelling in de Wet op de omzetbelasting 1968 te beperken, omdat de Nederlandse medische vrijstelling ruimer was dan de vrijstelling in de Europese btw-richtlijn. De aanpassing van de medische vrijstelling betreft de volgende drie punten:

1. De medische vrijstelling wordt beperkt tot de gezondheidskundige verzorging van de mens.
2. Ter verzekering van een juiste en eenvoudige toepassing van de medische vrijstelling in Nederland dient de zorgverlener voor zijn werkzaamheden, gericht met het oog op de gezondheidskundige verzorging van de mens, te zijn opgeleid volgens het bepaalde bij of krachtens de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (hierna: Wet BIG).
3. De vrijstelling voor de levering van tandprothesen is voortaan beperkt tot de levering van tandprothesen door tandtechnici en tandartsen.

Gevolg van deze wijziging is dat de werkzaamheden van osteopaten, pedagogen en chiropractors worden uitgesloten van de vrijstelling door de aanpassing van opleidingsvereisten. Tegen deze wetswijziging is behoorlijk veel weerstand gekomen en uiteindelijk is besloten de invoering van de beperking van de medische vrijstelling uit te stellen tot 1 januari 2009.

Besluit van 28 februari 2008

In dit besluit heeft de staatssecretaris een aantal beperkingen aangegeven. Gevolg hiervan is dat de medische vrijstelling per

1 januari 2008 alleen nog maar geldt:

1. indien de zorgverlener werkzaamheden verricht met als (voornaamste) doel de bescherming, instandhouding of herstel van de gezondheid; én
2. deze werkzaamheden in het kader van de uitoefening van medische en paramedische beroepen worden verricht waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet BIG.

De vrijstelling is ook van toepassing op beroepsbeoefenaren die een BIG-opleiding met goed gevolg hebben afgerond en diensten verrichten op grond van een aanvullende, niet BIG-gereguleerde opleiding. Hierbij moet echter wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. De vrijstelling is voorts van toepassing op pedagogen en chiropractors, die diensten verrichten in het kader van de gezondheidskundige verzorging van de mens mits zij over de juiste opleidingseisen voldoen. Tevens keurt de staatssecretaris goed dat ondernemers die ook enkele handelingen verrichten die voortaan btw-belast zijn, kunnen verzoeken om ontheffing van administratieve verplichtingen. Het verzoek kan met terugwerkende kracht worden gedaan tot 1 januari 2008. De ondernemer moet echter wel voldoen aan de voorwaarden die gesteld zijn voor het toepassen van de kleine ondernemersregeling. De wetswijziging heeft tot gevolg dat de vrijstelling niet alleen is beperkt tot de aard van de goederen. Ook de hoedanigheid van de leverancier is van belang.

Belastingplan 2009

In de tweede nota van wijziging van het Belastingplan 2009 is opgenomen dat er een register komt waarin niet BIG-gere-

guleerde beroepsbeoefenaars opgenomen kunnen worden, mits zij voldoen aan eisen geformuleerd door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Niet BIG-beroepsbeoefenaren kunnen dan geregistreerd worden en vervolgens ook onder de medische vrijstelling vallen, mits uiteraard sprake is van gezondheidskundige verzorging van de mens. Om de minister de tijd te geven dit register te creëren, is besloten de aanpassing van de medische vrijstelling op te schorten tot 1 juli 2009. Dit register is, zoals u later in dit artikel zult lezen, komen te vervallen.

Belastingplan 2010

In het Belastingplan 2010 en door een brief van de minister van VWS is een nader kader gegeven van de eisen waar niet BIG-geregistreerde zorgverleners aan moeten voldoen om voor de medische vrijstelling in aanmerking te komen. Hiertoe heeft de minister onder andere overleg gevoerd met de zogenaamde CAM-artsen (Complementary and Alternative Medicine). Voorgaand kader wordt gevormd door een ministeriële regeling waarin criteria worden gesteld aan opleidings- en beroepskwalificaties van de niet BIG-geregistreerde zorgverleners. Indien beroepen voldoen aan de gestelde voorwaarden worden zij opgenomen in een bijlage van de ministeriële regeling. Het aanvullende register van beroepen dat het BIG-register in eerste instantie zou aanvullen, is derhalve komen te vervallen.

Opleidingseisen

Voor zorgverlening van een voldoende kwaliteitsniveau is in ieder geval een kwalitatief goede opleiding vereist.

vrijstelling zou kunnen blijven voor de CAM-artsen en osteopaten, mits sprake is van een NVA-geaccrediteerde vooropleiding dan wel een NVAO-geaccrediteerde initiële opleiding. Hetzelfde geldt voor chiropractoren mits er een verklaring is van de Nuffic en voor beroepsbeoefenaren die een BIG-beroep op antroposofische basis uitoefenen. Voorbeelden van deze laatste groep zijn fysiotherapeuten en diëtisten. Voor toepassing van de medische vrijstelling op prestaties door andere (para)medische beroepsbeoefenaren dient te worden voldaan aan de hiervoor geschetste opleidingseisen en beroepsuitoefeningseisen.

Tot slot gaat de minister nog kort in op de btw-positie van (ortho)pedagogen, (GZ-)psychologen en ergotherapeuten. Hierbij merkt de minister op dat GZ-psychologen en ergotherapeuten in de Wet BIG zijn geregeld en derhalve vrijgesteld. Ten aanzien van (ortho)pedagogen en psychologen stelt de minister dat de opleiding niet specifiek genoeg gericht is op de gezondheidszorg en evenmin voldoende specifieke beroepskwalificaties waarborgt op het terrein van de gezondheidszorg om in aanmerking te komen voor de vrijstelling. Ook vrijgesteld van btw zijn de kinder- en jeugdpsycholoog, de specialist K&J, de psycholoog arbeid en gezondheid, en de orthopedagoog-generalist en -specialist die ten aanzien van opleidingsduur en -niveau gelijkwaardig zijn aan die van de GZ-psycholoog op basis van het fiscale neutraliteitsbeginsel.

MEDISCHE VRIJSTELLING PER 1 JULI 2010

Tot 1 juli 2010 waren de regels van toepassing die golden tot 1 januari 2010. De kaders van de ministeriële regeling zijn op dit moment in de steigers gezet. Het wachten is nu op de daadwerkelijke regeling en uiteraard op goedkeuring door de Eerste en Tweede Kamer. Let op: De medische vrijstelling voor de

CAM-artsen en andere alternatieve beroepsbeoefenaren geldt pas indien de verschillende beroepsorganisaties voldoen aan de gestelde eisen en deze groepen zijn opgenomen in de bijlage van de ministeriële regeling.

Gevolgen voor de praktijk per 1 juli 2010

De medische vrijstelling geldt alleen nog maar:

1. indien de zorgverlener werkzaamheden verricht met als (voornaamste) doel de bescherming, instandhouding of herstel van de gezondheid; én
2. deze werkzaamheden in het kader van de uitoefening van medische en paramedische beroepen worden verricht waarvoor regels zijn gesteld bij of krachtens de Wet BIG of indien wordt voldaan aan de opleidings- en beroepskwalificaties zoals opgenomen in de voorgenomen nieuwe ministeriële regeling van VWS.

De vrijstelling is tevens van toepassing op beroepsbeoefenaren die een BIG-opleiding met goed gevolg hebben afgerond en diensten verrichten op grond van een aanvullende, niet BIG-gereguleerde opleiding. Hierbij moet echter naar onze mening wel aan de opleidingseisen en beroepsuitoefeningseisen uit de ministeriële regeling worden voldaan. Per 1 januari 2011 is de vrijstelling onverminderd van toepassing op osteopaten en chiropractoren, die diensten verrichten in het kader van de gezondheidskundige verzorging van de mens, mits zij aan de juiste opleidingseisen voldoen.

Voorbeelden

Enkele werkzaamheden die niet onder de medische vrijstelling vallen, zijn volgens de staatssecretaris:

- biologische analyses van de biologische verwantschap van individuen;
- het afgeven van een medische verklaring voor de toekenning van een (oorlog) pensioen;
- medische onderzoeken met het oog op de opstelling van een medisch deskundigenrapport ter zake van aansprakelijkheid en schaderaming.

Enkele werkzaamheden die wel onder de medische vrijstelling vallen:

- waarneming voor collega's;
- het afnemen van bloed of andere lichaams-substanties voor het testen op virussen, infecties of andere ziekten, op verzoek van werkgevers of verzekeraars;
- preventieve vaccinaties zoals griep-prikken.

Uitgangspunt hierbij is dat er sprake moet zijn van relevante (para)medische opleidingen met minimaal hbo-bachelor-niveau. Niet BIG-opleidingen dienen verder te zijn geaccrediteerd door het Nederlands-Vlaams Accreditatie-Organ (NVAO). Daarnaast moet het opleidingscurriculum voldoende waarborgen bieden dat de betrokkene onder andere voldoende kennis en ervaring heeft om zorg te bieden. Voor toepassing van de vrijstelling dient de betrokkene over een getuigschrift van het erkende opleidingscurriculum te beschikken.

Eisen beroepsuitoefening

Om in aanmerking te komen voor de medische vrijstelling dient de beroepsbeoefenaar te zijn geregistreerd in een register van de representatieve beroepsgroep. Op grond van de inschrijving dient de beroepsbeoefenaar daarnaast onderworpen te zijn aan een systeem van registratie en aan klacht- en tuchtrecht.

Conclusies minister

Aan de hand van de beschreven kaders concludeert de minister dat de huidige

WAT TE DOEN?

Als een medicus niet voldoet aan de nieuwe wetgeving die geldt per 1 januari 2010 kan dit vervelende fiscale consequenties met zich meebrengen. Wij adviseren medici dan ook om op korte termijn de volgende acties te ondernemen:

- Stel vast welke diensten per 1 januari 2010 belast zijn met btw als gevolg van de wetswijziging.
- Inventariseer welke afspraken er zijn gemaakt met de Belastingdienst en of deze onder de nieuwe wetgeving wel in stand kunnen blijven. Een beroep op het vertrouwensbeginsel zal bij een wetswijziging niet opgaan. Afspraken die gebaseerd zijn op oude wetgeving vervallen op het moment dat deze niet overeenkomen met de nieuwe wetgevingen. Bij twijfel is het raadzaam om de bestaande afspraak op tijd af stemmen met de Belastingdienst.
- Pas de administratie aan. Er moet een btw-administratie gevoerd worden. Nu worden alle kosten inclusief btw geboekt.
- Als de medici ook belaste prestaties gaan verrichten, bestaat er voor dit deel ook recht op aftrek van voorbelasting

op de investering- en exploitatie-btw. Op grond van de herzieningsregels kan dit zelfs tot teruggaaf leiden van btw op investeringen van onroerende zaken die korter dan tien jaar geleden hebben plaatsgevonden (voor roerende zaken is dit vijf jaar).

- Medici die te maken hebben met zowel vrijgestelde als belaste prestaties dienen de voorbelasting te splitsen volgens de verschillende complexe methodes die daarvoor beschikbaar zijn. Medici moeten hierover praktische afspraken maken met de Belastingdienst.

Let op: Per 1 januari 2010 zullen er ook veranderingen plaatsvinden met betrekking tot de btw-aangifte en de plaats van dienst bij buitenlandse prestaties. Een medicus dient derhalve ook in te spelen op deze wijzigingen. Als een buitenlandse ondernemer diensten aan een medische beroepsbeoefenaar verricht, dan is niet de betreffende buitenlandse ondernemer btw verschuldigd, maar de medicus. Praktisch houdt dit in dat een medicus een btw-aangifte moet indienen. Een medicus moet dan de verschuldigde btw in rubriek 4b van de btw-aangifte opnemen.

CONCLUSIE

Het gaat de goede kant op met de medische vrijstelling. De kaders van de ministeriële regeling zijn op dit moment in de steigers gezet. Het wachten is nu op de daadwerkelijke regeling en uiteraard op goedkeuring door de Eerste en Tweede Kamer. ■

Carola van Vilsteren verzorgt voor de Vedaa onder meer de cursussen:

Hoe btw-risico's te beperken en praktische tips

21 oktober in Amersfoort/Putten of
2 december in Eindhoven

Agro en btw

10 november in Eindhoven of
16 december in Nieuwegein

Vastgoed, btw en samenloop overdrachtsbelasting

30 november in Zwolle

Kijk voor de inhoud van de cursussen op www.vedaa.nl.